

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Rady upravující směrnici 92/12/EEC o všeobecných ustanoveních o produktech zatížených spotřební daní a jejich držení, pohybu a monitorování

NEOVĚŘENÝ PŘEKLAD

(COM(2004) 227 final – (CNS)2004/0072)

(2005/C 120/19)

Dne 24. května 2004 se Rada rozhodla konsultovat Evropský hospodářský a sociální výbor podle článku 262 Smlouvy o založení Evropského společenství ve věci výše uvedené.

Specializovaná sekce „Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost“, která zodpovídala za přípravu práce výboru v této záležitosti, přijala své stanovisko dne 7. října 2004. Zpravodajem byl pan Wilkinson.

Na svém 412 plenárním zasedání (schůzi dne 27. října 2004), Evropský hospodářský a sociální výbor přijal následující stanovisko 84 hlasy pro, 11 hlasy proti a 5 se zdrželo hlasování.

1. Úvod

1.1 Před zavedením jednotného trhu byly velké rozdíly mezi systémy zdanění a sazbami spotřební daně na zboží v různých členských státech, což vyplývalo z historických a kulturních odlišností. Směrnice 92/12/EEC byla přijata, aby harmonizovala všeobecné zacházení se produkty zatíženými spotřební daní⁽¹⁾, s jejich držení, pohybem a monitorováním.⁽²⁾

1.2 Článek 27 této směrnice požadoval, aby před 1. lednem 1997 Rada přezkoumala ustanovení článků 7, 8, 9 a 10 a přijala nezbytné úpravy⁽³⁾. Tento termín k 1. lednu 1997 se ukázal být příliš časným, než aby umožnil kvalitní rozhodnutí o nesnázích, které vznikly a nadále vznikají při aplikaci těchto článků.

1.3 Od chvíle, kdy směrnice vstoupila v platnost, vzrostl značně zájem o přesuny těchto produktů zatížených spotřební daní, ze kterých již byla daň odvedena, tak jak je upravují články 7 až 10 směrnice. To vedlo na žádost obchodníků v

některých členských státech k přijetí zjednodušených postupů. Ze strany veřejnosti přicházelo též množství stížností na způsob, kterým se zmíněné články uplatňují.

1.4 Komise shledává, že je nyní natolik seznámena s existujícími nesnázemi v různých kategoriích dotčených přesunů,⁽⁴⁾ že může navrhnout potřebné úpravy.

2. Všeobecné poznámky

2.1 Provoz jednotného trhu z hlediska zboží zatíženého spotřební daní se v podrobnostech komplikoval, což mělo v některých případech za následek nejistotu, jak se mají nařízení uplatňovat, a na obchod s tímto zbožím dolehla podstatná administrativní zátěž. Návrhy Komise zahrnují komerční transakce, prodej soukromým osobám a zásilkový prodej a jejich cílem je ujasnit, zjednodušit a harmonizovat stávající předpisy o pohybu zboží po EU, ze kterého byla již ve členském státu spotřební daň odvedená, a liberalizovat takové pohyby, aby zákazníci v EU mohli využít předností jednotného trhu. Výbor vítá oba tyto směry postupu.

2.2 Dojednat se členskými státy úpravy bylo pro Komisi obtížné, protože částky vybrané spotřební daně se ve členských státech liší⁽⁵⁾, a odlišné jsou i způsoby uplatnění jejich národní legislativy. Je známo, že deset „nových“ členských států nebylo

⁽¹⁾ Jedná se o zpracovaný tabák, minerální oleje a alkoholické nápoje.

⁽²⁾ Všeobecně se produkty zatížené spotřební daní pohybují v rámci EU v režimu „podmíněného osvobození“ mezi „sklady s daňovým dozorem“ v členských státech pod dohodnutou dokumentací. Spotřební daň se odvede v členském státu, kde je zboží náležitě uvolněno ke spotřebě.

⁽³⁾ Zboží zatížené spotřební daní a uvolněné ke spotřebě v některém členském státu, ze kterého tedy byla již spotřební daň odvedena tomuto členském státu, se může dále po EU pohybovat. Pohyby tohoto typu upravují ustanovení článků 7 až 10.

⁽⁴⁾ Tyto kategorie jsou: produkty přesunovaných mezi členskými státy z komerčních účelů (jiných než „zásilkový prodej“), které se definují jako všechny účely kromě osobní spotřeby soukromými osobami, produkty přímo zakoupené soukromými osobami pro vlastní potřebu a zásilkový prodej.

⁽⁵⁾ Celková hodnota HDP patnácti členských států EU v roce 2001 přesáhla 8,8 miliard euro a průměrný příjem ze spotřební daně činil v EU 2,72 % HDP.

účastníky diskusí s Komisí, které k návrhu vedly. Výbor respektuje potřeby členských států používat spotřební daně jako část jejich daňového systému, pochybuje však, že by tyto návrhy změnily chování zákazníků do té míry, že by to podstatně ovlivnilo celkový výběr daní.

2.3 Spotřebitelské ceny zboží zatíženého spotřební daní se podstatně liší podle uplatněné daňové sazby. To se týká zejména výrobků ze zpracovaného tabáku a alkoholických nápojů⁽¹⁾. Po zavedení jednotného trhu došlo k určitému snížení rozdílů sazeb spotřební daně v různých členských státech, dokud však nedojde alespoň k výrazným harmonizačním krokům, bude přetrvávat snaha hledat v této oblasti zdroj zisku a bude zde přetrvávat i organizovaná kriminální činnost.

2.4 Občané EU užívají všemi možnými cestami výhod jednotného trhu a právo na nákup jakéhokoliv produktu kdekoli v EU za místní ceny patří k těmto důležitým výhodám. Odepření tohoto práva občanům by je nepodpořilo v kladném vidění EU.

2.5 Jak Komise upozorňuje, typ pohybů po zaplacení cla, který dotčené články upravují, zahrnul hlavně soukromé osoby a drobné obchodníky, kteří nemají podstatné finanční zdroje ani komerční infrastrukturu. Je důležité, aby všechna dohodnutá opatření byla jasná, snadno pochopitelná, a pokud možno snadno realizovatelná. Musí být též realistická a vymahatelná.

2.6 Pravidla týkající se skutečného vnitřního trhu s tabákovými výrobky by také měla být liberalizována. Výbor nicméně uznává, že rozhodnutí o tom, které výrobky členské státy do pozměněné směrnice zahrnou, bude muset vzít v úvahu všechny možné důsledky a může vést k tomu, že některé produkty z něj budou vyřazeny.

2.7 Výbor též poznamenává, že minerální oleje se jen zřídka přesunují nekomerčně. Je tedy zřejmé, že návrhy, tak jak jsou formulovány, se dotknou zejména alkoholických nápojů.

(¹) U výrobků ze zpracovaného tabáku jsou konečné ceny ve členském státu s nejvyšší daní zhruba 3,7krát vyšší než ve státu s nejnižším zdaněním. Sazby spotřební daně z alkoholických nápojů dosahují u piva a „středně alkoholických výrobků“ 15,9 násobku, u destilátů 9,2 násobku. Podobné srovnání u vína není možné, protože ve dvanácti z dvaceti pěti členských států vůbec dani nepodléhá a ve dvou dalších členských státech je pouze velmi nízká daň, 2 centy na láhev.

2.8 Výbor vřele vítá skutečnost, že mnohé návrhy jsou založeny na radách a podnětech obchodních organizací v oboru a že berou v úvahu také dopady na menší podniky.

3. Specifické připomínky

3.1 **Článek 7** v podstatě stanoví, kdo je poplatníkem daně za různých okolností, administrativní náležitosti, prodej cestujícím na vnitřních spojích EU v lodích a letadlech a způsob, jak ošetřit ztráty zboží, ze kterého byla odvedena daň, na vnitřních spojích.

3.1.1 Výbor přivítal ujasnění a harmonizaci, kterou návrhy Komise přináší. Též vřele přivítal rozhodnutí, že je třeba snížit tíhu administrativní práce, která je nezbytná podle stávajících předpisů. Výbor podporuje výzvu Komise členským státům, aby umožnily zavedení zjednodušených postupů pomocí jednoduchých bilaterálních administrativních dohod členských států.

3.2 **Článek 8** se týká produktů pořízených soukromými osobami pro vlastní potřebu. Hlavním bodem je v této otázce požadavek, aby dotčené zboží osobně převážela daná osoba.

3.2.1 Výbor vítá návrh Komise liberalizovat systém, který v současnosti platí v oblasti zásilkového prodeje soukromým osobám tak, aby tyto soukromé osoby nemusely nadále nakoupené zboží osobně převážet..

3.2.2 Výbor chápe, že nové návrhy, podle kterých musí jednotlivec osobně zajistit, aby bylo zboží dodáno do jiného členského státu (a podle nichž tyto kroky nemůže podniknout prodávající), jsou v souladu se stávajícími všeobecnými pravidly DPH v oblasti zásilkového prodeje. Je nicméně obtížné si představit jejich vymáhání. Předpokládejme například, že prodávající doporučí místního prostředníka, který zajistí dopravu a dostojí tak právnímu požadavku, aby prodejce sám tuto přepravu nezajistil, výsledek však bude stejný. Mělo by se ujasnit, že tento druh doporučení nebude podle upravené směrnice v rozporu s pravidly.

3.3 Návrh na zrušení „směrných omezení“⁽¹⁾ jako možného důkazu, zda zboží slouží k osobní spotřebě nebo komerčním účelům, Výbor vítá. Veřejnost obecně tato čísla vnímá jako kvantitativní omezení a členské státy příliš často tato omezení velmi úzce interpretují. Výbor připouští, že odstranění těchto omezení znesnadní boj s pašeráctvím, ale tato omezení nebyla nikdy zamýšlena jinak, než jen jeden z ukazatelů toho, zda se jedná o spíše obchodní převoz než soukromý, ani sama o sobě nepředstavují dostatečný právní důkaz.

3.3.1 Výbor je nicméně toho názoru, že by nebylo nesprávné použít nějakou formu kvantitativního omezení v zásilkovém prodeji (tj. v případech, kdy zboží nepřeppravují dotčení jednotlivci).

V Bruselu dne 27. října 2004.

3.4 **Článek 9.** Návrhy, týkající se pohybu minerálních olejů pro osobní potřebu s velkou pravděpodobností nevyvolají žádné závažné obtíže.

3.5 **Článek 10.** Výbor vítá navrhované ujasnění otázky, kde je spotřební daň splatná.

4. Shrnutí

4.1 Výbor vítá návrhy Komise v této komplexní a citlivé oblasti.

4.2 Návrhy jsou realistické, vyjasnění a zjednodušení jsou velmi vítaná, harmonizace je nezbytná a liberalizace bude vřele přijata občany EU, protože posílí výhody jednotného trhu.

Předsedkyně

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ Směrná omezení nyní jsou 800 cigaret, 10 litrů alkoholických nápojů, 90 litrů vína a 110 litrů piva.